

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus
PL 189
90101 OULU
pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Viite: Markku Taavon (valittaja) valitus Kemijärven kaupunginvaltuuston päätöksestä 13.12.2021 § 147, d:no 85/03.04.04.10/2022

Taavo vaatii:

1. päätöstä kumottavaksi lainvastaisena sekä muotovirheeseen perustuen,
2. Kemijärven kaupunkia korvaamaan syntyneet oikeudenkäyntikulut sekä ansionmenetyksen ja, että
3. valinta toimitusjohtajan virkaan kohdistuu ansioituneempaan hakijaan.

Edellisten lisäksi Taavo vaatii kaupunkia korvaamaan toimittamansa kunnallisvalituksen täydennyksen (12.1.2022) laatimisesta aiheutuneet kulut.

Kemijärven kaupungin lausunto

Päätöksenteko – Itseoikaisu

Päätöksen itseoikaisu perustui päätöksenteossa tapahtuneeseen menettelyvirheeseen, tekemällä valintapäätös uudelleen on muotovirhe korjattu. Asiassa ei ollut mitään uutta selvitystä tai muuta vastaa uutta tietoa, jonka perusteella asianosaisia olisi tullut haastatella tai kuulla uudelleen. Muotovirheen korjaaminen ei ole muuttanut kummankaan asianosaisen asemaa.

Asiakirjat

Valittajalle on toimitettu kaikki sellaiset asiakirjat, jotka ovat viranomaisen eli tässä tapauksessa Kemijärven kaupungin hallussa. Valittajan valituksessa mainitut toimitusjohtajan virkaan valitun hakemus (valituksen liite 3) ja valittajan hakemus (valituksen liite 4) ovat asiakirjoja, jotka ovat tulostettavissa Kemijärven kaupungin käytössä olevasta Kuntarekry-palvelusta. Valittajan tulostamassa hakemuksessa on useampi sivu, koska valittajan tulostamaan hakemukseen on sisällytetty myös ne tiedot, jotka sisältyvät jo Kuntarekry-palvelusta tulostettuun ansiovertailuun (valituksen liite 1).

Valittaja pitää virkaan valitun hakemusta yksilöimättömänä. Työhakemus ei ole määrämuotoinen vaan vapaamuotoinen asiakirja, jonka tarkoituksena on

vakuuttaa työnantaja. Myös toimitusjohtajan virkaan valittu on ilmoittanut hakemuksessaan samat taustatiedot itsestään (koulutus ja työkokemus), kuin valittaja. Virkaan valitun koulutus- ja työkokemustietoja ei ole tulostettu valittajalle erikseen, koska ne ovat jo valittajalle toimitetussa ansiovertailussa.

Hakijoiden vertailu

Liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan hakeneiden hakijoiden ansiovertailu on tapahtunut normaalin käytännön mukaisesti. Käytäntönä on, että hakija täyttää Kuntarekry-palveluun aikaisemman työkokemuksensa tiedot hakiessaan työpaikkaa organisaatiostamme. Aikaisemmasta työkokemuksesta muodostuu hakijan hakemuksen ansiovertailutiedot. Hakijan Kuntarekry-palveluun ilmoittaman ansiovertailun tiedot tarkistetaan tutkinto- ja työtodistuksista viimeistään virkamääräystä tai työsopimusta laadittaessa. Kun haku-aika on päättynyt Kuntarekry-palvelussa, muodostetaan kaikista hakijoista ansiovertailu hakijoiden ansioluettelon perusteella. Haastatteluryhmä käyttää edellä mainittua Kuntarekry-palvelun muodostamaan ansiovertailua hakijoiden haastattelutilanteessa, eikä hakijoiden haastattelu varten laadita mitään erillisiä ansiovertailuja. Ansiovertailut arkistoidaan, kuten laissa on säädetty. Mikäli kyseessä on anonyymirekrytointi, julkaistaan hakijat sen jälkeen, kun haastateltavista on päätetty. Liikelaitoksen toimitusjohtajan valinnassa kaupunginhallitus päätti 28.6.2021 kutsua molemmat virkaa hakeneet henkilöt haastatteluun, rekrytoinnin anonyymisyys on purettu tämän jälkeen.

Kaupunginhallitus on perustellut esityksensä kaupunginvaltuustolle liikelaitoksen toimitusjohtajan valinnasta tietojen perusteella, jotka on todettu riittäviksi. Käytössä ollut ansiovertailu ja hakijoiden haastattelu on antanut kokonaiskuvan hakijoista ja heidän kyvystänsä suoriutua liikelaitoksen toimitusjohtajan viranhoidamiseen liittyvistä tehtävistä työnantajan vaatimusten mukaisesti.

Liikelaitoksen toimitusjohtajalta on edellytetty soveltuvan korkeakoulututkinnon lisäksi käytännön kokemusta johtamisesta. Hakijoiden ansiovertailun perusteella voidaan todeta, että valittajan aikaisempi kokemus perustuu pääosin asiantuntija-tehtäviin. Sen sijaan liikelaitoksen toimitusjohtajaksi valitulla on laaja sekä viran tehtävien hoitamisen kannalta merkityksellisempi aikaisempi kokemus käytännön johtamistehtävistä (johtaja, päällikkö). Liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan valitun aikaisempi kokemus sisältää myös muut viran menestyksellisen hoitamisen edellyttämät osa-alueet valittajaa paremmin ja laajemmin.

Hakijoiden koulutuksen ja työkokemuksen ohella hakijoiden ansioituneisuutta on arvioitu myös viranhoidamisen kannalta merkityksellisillä henkilökohtaisilla ominaisuuksilla kuten käsitys johtamisesta, käsitys muutostarpeesta sekä käsitys viran tehtävien sisällöstä. Henkilökohtaisten ominaisuuksien perustella liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan valittua voidaan pitää tältä osin ansioituneempana.

Valittaja nostaa esille valituksessaan korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisun 24.9.2013 taltionumerolla 3023, jossa sähköisen hakujärjestelmän tuottamaan hakijayhteenveto oli vain päätöksentekijöitä varten laadittu apuväline eikä se vastannut ansiovertailua. Ratkaisussa kyseinen sähköinen hakujärjestelmä ei ole Kuntarekry-palvelu vaan Skillnet Artist -palvelu, josta ratkaisun perusteella ei muodostu kirjallista ansiovertailua. Sen sijaan Kuntarekry-palvelusta muodostuu kirjallinen ansiovertailu, joka valittajalle on muun muassa toimitettu kirjallisena.

Hakijoiden kokonaisarvion perusteella Kemijärven kaupunginvaltuusto on valinnut liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan valittajaa paremmin soveltuvan ja ansioituneemman hakijan kaupunginhallituksen esityksestä. Kokonaisarvioinnissa kelpoisuusvaatimusten lisäksi on otettu huomioon liikelaitoksen toimitusjohtajan viran hakukuulutuksen edellyttämät viran menestyksellisen hoitamisen kannalta merkitykselliset osa-alueet. Hakijoita on arvioitava kokonaisuutena, jossa hakijan koulutuksen ja aikaisemman työkokemuksen ohella on otettava huomioon myös hakijan viran hoitamisen kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet.

Hakijoiden ansiovertailu laaditaan tasapuolisin tiedoin kuten koulutuksesta, työkokemuksesta ja kelpoisuuden täyttymisestä. Valittaja väittää, ettei edellä mainituin tiedoin laadittu ansiovertailu olisi ollut riittävä ja tosiasiallinen, Kemijärven kaupunki toteaa, että väite ei pidä paikkansa.

Kelpoisuusvaatimukset

Kaupunginhallitus on 31.5.2021 § 188 päättänyt liikelaitoksen toimitusjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksista. Liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan on edellytetty soveltuvaa korkeakoulututkintoa. Liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan valittu ja valittaja täyttävät viran kelpoisuusvaatimukset koulutuksen osalta. Ansioituneisuutta arvioitaessa kiinnitetään huomioon koulutuksen sisältöön. Sekä virkaan valitun, että valittajan soveltuva korkeakoulututkinto on suuntautumisalaltaan samanlainen, eikä tältä osin valittajaa voida pitää ansioituneempana.

Liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan on edellytetty myös käytännön kokemusta johtamistehtävistä, kiinteistö- ja talousosaamista sekä kokemusta rakennusten rakennuttamisesta. Molemmat liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaa hakeneet ovat täyttäneet kelpoisuusvaatimukset myös tältä osin.

Kelpoisuus on yksiselitteinen, se joko on tai ei. Hakijan muu ansioituneisuus on arvioitavissa hakijan muilla ansioilla.

Koulutus

Liikelaitoksen toimitusjohtajan viran kelpoisuusvaatimuksena on kaupunginhallituksen päätöksen mukaisesti ollut soveltuva korkeakoulututkinto. Molemmat ovat suorittaneet soveltuvan korkeakoulututkinnon suuntautuen rakennustekniikkaan. Koulutuksen suuntautuminen katsotaan hakijan ansioksi.

Valittajan väite siitä, että liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan valittu ei olisi täyttänyt virkaan asetettuja kelpoisuusvaatimuksia ei pidä paikkansa. Virkaan ei ole asetettu soveltuvan korkeakoulututkinnon sisällöllisiä vaatimuksia eikä myöskään muita valittajan luetteloimia koulutuksia, kuten esimerkiksi teknikon tutkinto, pelastuslaitoksen koulutukset, maanpuolustuskoulutukset.

Työkokemus

Liikelaitoksen toimitusjohtajaksi valitulla on selkeästi vahvempi aikaisempi johtamiskokemus. Valittajan aikaisempi työkokemus on sen sijaan pääosin asiantuntijatehtävistä. Valittaja pitää esimerkiksi projektipäällikön tehtävää asiantuntijatehtävänä. Todettakoon yleisesti ottaen projektipäällikkö vastaa projektin operatiivisesta johtamisesta hyväksytyyn projektisuunnitelman mukaisesti. Projektipäällikön tehtävä vastaa sisällöllisesti johtamistason tehtävää. Kemijärven tilapalvelut liikelaitoksen toimitusjohtajan virassa toimiessaan valittu on vastannut kaupungin omistamien kiinteistöyhtiöiden toiminnan hallinnoinnista, toiminut yhtiöiden toimitusjohtajana.

Valittaja väittää valituksessaan, että liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan valitun kunnallishallinnon tuntemukseen vaikuttava tekijä olisi ainoastaan virkaan valitun

Todettakoon, että liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan valitulla on aikaisempaa kunnallishallinnon tuntemusta hankittuna myös kunnallisen työnantajan palveluksesta. Liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan valitun kunnallishallinnon tuntemus on viran menestyksellisen hoitamisen kannalta arvioitu riittäväksi.

Kemijärven kaupunginvaltuusto on saanut tiedokseen hakijoiden ansiovertailun ja katsonut tämän tiedon riittäväksi. Muita tarkentavia tietoja liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaan hakeneista ei ole pyydetty.

Johtamiskokemus

Valittaja on toiminut isännöitsijän tehtävässä lähes 20 vuotta. Isännöitsijän tehtävään on sisällynyt osan aikaa myös esimiesvastuuta, mutta kyseinen tehtävä ei ole johtamistehtävä vaan asiantuntijatehtävä. Esimiestehtävä ei ole aina

automaattisesti johtamistehtävä. Valittajan johtamiskokemus on huomioitu, kuten toisenkin hakijan johtamiskokemus.

Päätöksen perusteleminen

Hakijat ovat olleet yhdenvertaisessa asemassa valintapäätöstä tehtäessä. Virkaan valittu ei ole toiminut kaupunginvaltuuston toimikautena. Aiempaa ei saa nähdä haittaavana eikä myöskään etua tuovana tekijänä virkavaalissa.

Kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksen 13.12.2021 § 147 liikelaitoksen toimitusjohtajan valinnassa kaupunginhallituksen esityksestä. Kaupunginhallitus on nimenomaisesti ottanut kantaa perusteluissa niihin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, jolla kyseisessä tehtävässä on merkitystä eli kykyä liikelaitoksen toimitusjohtajan tehtävien menestykselliseen hoitamiseen. Johtamisominaisuudet ja yhteistyökyky liittyvät edellä mainittuihin ominaisuuksiin olennaisesti. Ansiovertailuun liittyy myös hakijoiden koulutus ja aikaisempi työkokemus, jota osoitetaan yleensä todistuksilla. Liikelaitoksen toimitusjohtajaksi valitulla on hakukuulutuksen perusteella vaadittua johtamiskokemusta selkeästi enemmän. Lisäksi liikelaitoksen toimitusjohtajaksi valittu voidaan todeta myös henkilökohtaisilta ominaisuuksilta valittajaa paremmin soveltuvaksi kyseiseen tehtävään.

Anonyymi rekrytointi

Hakijoiden anonyymisyys on säilytetty siihen saakka, kun se on ollut tarkoituksenmukaista. Mikäli hakijoiden anonyymisyys olisi säilytetty esimerkiksi kaupunginvaltuuston kokoukseen 16.8.2021 saakka, ei ketään olisi voitu kutsua edes haastatteluun, koska liikelaitoksen toimitusjohtajan virkaa hakeneista ei olisi ollut tiedossa mitään yksilöiviä tietoja, kuten esimerkiksi nimiä, puhelinnumeroa tai sähköpostiosoitetta. Anonyymissä rekrytoinnissa työnantajan tietoon tulee vain koulutus ja aikaisempi työkokemus.

Kemijärven kaupungilla ei ole ollut lain viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999) mukaisesti mitään perustetta salata haastatteluun valittujen nimitietoja kaupunginhallituksen kokouksen 2.7.2021 asialistalla.

Täydennys kunnallisvalitukseen 12.1.2022

Valittajalle on toimitettu kaikki sellaiset asiaan olennaisesti vaikuttavat asiakirjat, jotka ovat Kemijärven kaupungin hallussa tässä nimenomaisessa liikelaitoksen toimitusjohtajan valinta-asiassa.

Valittaja viittaa kunnallisvalituksen täydennyksessä, että Kemijärven kaupungin hallussa on liikelaitoksen toimitusjohtajan aikaisempaan hakuun liittyviä asiakirjoja vuodelta 2019. Mikäli Kemijärven kaupungin arkistossa on asiakirjoja, jotka liittyvät johonkin toiseen asiaan, niin niitä asiakirjoja ei käsitellä tämän asian yhteydessä. Vuoden 2019 liikelaitoksen toimitusjohtajan haku ei liity miltään osin liikelaitoksen toimitusjohtajan hakuun tai valintaan vuonna 2021. Kemijärven kaupunki on käsitellyt liikelaitoksen toimitusjohtajan valintaan liittyvät asiakirjat normaalin käytännön mukaisesti.

Kemijärven kaupungin lausunnon lopputulema

Valitus tulee hylätä perusteettomana, koska liikelaitoksen toimitusjohtajan valintapäätös ei ole lainvastainen eikä päätöksessä ole tapahtunut muotovirhettä.

Kemijärven kaupunki pitää valittajan esitystä oikeudenkäyntikulujen ja ansionmenetysten korvaamista perusteettomina ja ne tulee hylätä.

Kemijärven kaupunki pitää valittajan vaatimusta lainvastaisena siltä osin, että hän vaatii hallinto-oikeutta kohdistamaan liikelaitoksen toimitusjohtajan valinnan häneen.

Kemijärven kaupunki pitää valittajan esitystä kunnallisvalituksen täydennyksen laatimisesta aiheutuneiden oikeudenkäyntikulujen korvaamista perusteettomina ja ne tulee hylätä.

Kemijärvellä 09.05.2022

Atte Rantanen
kaupunginjohtaja